

Pastýřský list pro první neděli postní

Drazí bratři a sestry,

vstupujeme do doby velkého postu, času mimořádných milostí, které jsou spojeny především s obrácením a pokáním. Ptáme se: jaké obrácení se od nás očekává? Za co máme dělat pokání?

O dnešní společnosti se říká mnoho kritických věcí. Jeden novinář píše: tvrzení, že naše doba je pokroková a posouvá se vpřed, je strašně mylné. Dnešní názory na sexualitu jsou ve skutečnosti jen oživením starého pohledu na svět. V pohanském Římě byla prostituce velmi rozšířená a zhoubná homosexualita byla běžná stejně jako zneužívání žen a dětí. Tehdy ovšem otrásla světem křesťanská morálka. Obětavá láska, sexuální čistota a manželská věrnost byly pro lidi tehdejší doby něčím šokujícím.

Tehdejší křesťané se prostě nepřizpůsobili duchu doby. Pochopili, že křesťanská morálka je založena na Kristově čistotě a lásce, která hledá dobro druhého a sebe staví do pozadí. Křesťané nemohli žít jako pohané, protože jejich pohled na svět a na sebe sama byl naprosto odlišný. V srdci a v duši byli jedno s Kristem. Jejich odlišnost přinášela nepřijetí, vyloučení ze společnosti, ba dokonce i mučednictví. Z jejich obětí však vyrostla nová Evropa.

Dnešní svět vypadá jako neschopný budovat věrná manželství a šťastné rodiny. Dospělí často vidí jen sebe a ne dobro dětí, když spolu žijí bez manželství, nebo se rozvádějí a děti okrádají o zdravé rodinné zázemí. Mnohé děti už neznají příklad věrné lásky, nemají představu zdravé rodiny a neumějí překonávat krize vztahů, odpouštět a nově darovat důvěru, protože se to nenaučili od svých rodičů. Taková společnost ztrácí naději na budoucnost. Kdo jiný, když ne křesťané, by mohl dnešnímu světu ukázat cestu?

Papež František se velmi snaží pomoci všem, kteří zažili v životě neúspěch, i v manželství, ale vyzval nás, abychom věnovali velkou pozornost manželství a rodině jak při výchově dětí a přípravě snoubenců, tak při doprovázení mladých manželství, abychom se učili žít ze svátosti manželství. Mnozí snad i nevědomky touto svátostí pohrdají, když žijí spolu bez svatby. Jako by tím Bohu říkali: „Nebudeme čekat, až nám dáš právo na manželský život, my si ho vezme-me sami. Nestojíme o tvou pomoc a požehnání, my to zvládneme po svém.“ Nebo prodávají svou víru za peníze, o které by uzavřením manželství přišli. Jiní oslaví svatbu v kostele, ale žijí, jako by svátost manželství byla záležitostí jen svatebního dne. Ve skutečnosti, kdo opravdu pozval Ježíše nejen na svatbu, ale také do manželského života, ten zakouší, že i jazyk těla a živá gesta lásky se v jejich manželství stávají liturgickou řečí, stálým prožíváním svátosti.¹ Papež si přeje, aby zkušenější manželské páry pomáhaly těm mladším. V některých farnostech už s tím máme dobrou zkušenost. Rád bych, aby se tato služba rozšířila do všech farností. Rád bych nabídl rodinné poradenství a různé kurzy, které pomohou rozvíjet kvalitní manželský život, a pomohou ve chvílích zkoušek. V každém děkanátu už působí pobočka Centra pro rodinu. Zajímejte se, prosím, o jejich nabídky a pomozte jim jako jejich spolupracovníci.

1 Amoris laetitia, 215

Jednou z důležitých akcí může být Vaše účast na letošním „Národním pochodu pro rodinu a pro život“ v Praze 22. dubna, který podporuje celá biskupská konference. Je důležité takto reagovat na koncepci rodinné politiky představené Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR, která odmítá představu rodiny jako společenství otce a matky v trvalém svazku a děti. Svou účastí zdůrazníme, že rodinu vnímáme jako základní buňku společnosti i církve.

Postní doba je příležitostí k novému začátku. Víme, co se od nás očekává. Víme, že nás křesťany nemohou nahradit lidé, kteří nepoznali Boží lásku a nedostali zvláštní pomoc ve svátosti manželství. Poznaný úkol se nám může zdát těžký, ale právě jeho plnění může být cílem postního snažení.

My křesťané jsme poznali, že mocný Bůh se z lásky k člověku stal bezbranným dítětem a sám sebe nabídl jako smírnou oběť za nás. Dal nám moc stát se Božími dětmi. Naučil nás dívat se na věci z úhlu věčnosti, dal nám úžasnou svobodu a zbavil nás strachu. Svobodní od světa i od sebe jsme schopni hledat dobro druhých a být šťastní z toho, že přispíváme ke štěstí jiných. Svou morálku stavíme na pravidlech Božího království, a i když jsme někdy považováni za blázny, ukazujeme, že jsme našli samu Boží moudrost, která pomáhá reálnému světu víc než zhoubné ideologie. Jsme sice jen slabí lidé, ale ukazuje se na nás Boží moc, když věříme v Kristovo vítězství. Osvědčili to i naši předkové, kteří si zachovali vnitřní svobodu i za tvrdých totalit dvacátého století a pomohli je přemoci.

Právě dnes záleží na každém z nás. Jestli se přizpůsobíme duchu doby a necháme se jím ovládnout, my sami přispějeme k zániku současné společnosti. Jestli však najdeme odvahu lišit se od okolí, být viditelným a srozumitelným znamením Božího království a vydávat svědectví Kristu, ukážeme Evropě cestu k lepší budoucnosti. Evropa vyrostlá z křesťanských kořenů bude mít budoucnost, když křesťané budou zdravou solí země a světlem světa. Jako se světlo nestaví pod nádobu či pod postel, nemůže se křesťanství skrývat v soukromí. Křesťané mají zodpovědnost za společnost kdysi křesťanskou a musí se jako zodpovědní chovat nejen v soukromém, ale i v hospodářském a politickém životě. Dar víry jsme dostali k tomu, abychom mohli být užiteční. Přijměme tuto nabídku a náš národ bude požehnaný službou křesťanů, kteří se rozhodli kvasem evangelia znovu prokvasit svět ve všech jeho strukturách. To je náš společný úkol pro dobu postní. Obnovou rodiny dojdeme k pravé velikonoční radosti.

Všem, kdo toto pozvání přijmou, upřímně děkuji a ze srdce žehnám

arcibiskup Jan